

2 Sam 6,1-23 Přenesení Truhly smlouvy do Jeruzaléma

1. čtení: Leviticus 26,1-13

Kázání: 2 Sam 6,1-23

Bratři a sestry

máte rádi svatby? Já moc. Když se dva lidé svobodně a z lásky rozhodnou, že spolu uzavřou smlouvu, že budou dál v životě už spolu a budou se mít rádi v dobrém i ve zlém, v radosti i smutku, ve zdraví i nemoci dokud je smrt nerozdělí. To je přece krása, když se dva lidé rozhodnou uzavřít takovou smlouvu. No, ne všichni to takhle vidí. Určitě znáte ty řeči: že k čemu svatbu? Vždyť spolu můžou být i bez toho papíru. Je to jenom kus papíru. A nebo: Znáš tolik párů, kterým to spolu klapalo, pak se vzali a do roka se zase rozvedli. Jakoby ta svtba měla až magickou moc vztah zničit. Zvláštní je, že někteří lidé tvrdí obojí: že je to jenom kus papíru k ničemu a že svatba může ten vztah zničit. Tak je to jenom o tom kusu papíru nebo je to magický obřad, který sám o sobě může zničit vztah? Nebo je to v tom prstýnklu? Možná, že ty svatební prsteny mají nějakou silnou moc zničit lásku dvou lidí. Samozřejmě, že nemají. Jak svatba, tak prsteny jsou symbolem, znamením uzavření smlouvy.

Proč tu ale mluvím o svatbě, když mám mluvit o králu Davidovi? Protože v tom dnešním příběhu tak trochu jde o něco jako svatební prsten a svatbu. Trošku vás uvedu do toho dnešního příběhu. Minule jsme zanechali Davida pronásledovaného králem Saulem. David se pak oženil, musel z Izraele utéci k Pelištejcům, pořád proti někomu bojoval. A Bůh byl s ním. Bůh ale nebyl s králem Saulem. Zavrhl ho jako krále a po té ho opustil úplně. Poslední kapkou do rozbití vztahu mezi Saulem a Bohem bylo, když Saul, který se bál jít do bitvy bez Božího požehnání, zýčal vyvolávat ducha zemřelého Samuele, aby mu ten poradil, co a jak. Bůh nemá rád, když někdo, kdo se hlásí k Bohu, zkouší taky všechno možné jiné, když zrovna ten Pán Bůh neposlouchá. Ani věštění ani vyvolávání mrtvých. Saul potom v bitvě umírá spolu se svými syny. A David se několika dalších bojích a ne vždycky čistých politických tahanic přece jenom stane králem nad celým Izraelem. Dobude město Jeruzalém a učiní z něj hlavní město. Také porazí Pelištejce, kteří proti Izraelcům pořád něco mají. Davidovi se prostě dařilo. Dobyl velká vítězství. Protože Bůh byl s ním. A David to věděl, že to nezvládl díky tomu, jak je skvělý, chytrý a statečný. Že to zvládl díky Bohu.

A potom přichází ten příběh, který jsem četl. Následuje hned po tom velikém vítězství nad Pelištejci. A to je zvláštní. Po úspěchu má přece následovat oslava. Vjezd do hlavního města, víno a zpěv až do rána. Tady to tak není. Místo oslav vítězství, se David vydává na pouť do zapadlé vesnice Kirijat Jearim. Je to asi jako by čeští hokejisti po vítězství v hokeji na olympiádě nejely do Prahy na staromák, aby si tam vyslechli provolávání, kdo všechno z nich je bůh, jestli Hašek nebo Jágr. Ale místo toho se vypravili třeba do Soběslavi. Nebo ještě líp do Mokré. To by bylo pěkné, vid'te.

David jde do té vesnice s tím zvláštním jménem, aby odtamtud přivezl Truhlu smlouvy. Právě proto, aby všem ukázal a připomněl, že to nebyly jen jeho odvaha a chytrost a pracovitost, díky kterým vyhrával bitvy a stal se králem. Ale že to byla Boží blízkost. A přesně toho byla truhla smlouvy symbolem. Byla svatebním prstenem, který dal Bůh Izraelcům, když s nimi uzavřel smlouvu. Když si je vzal za zvláštní lid, když jim slíbil lásku, věrnost a úctu.

A tak mně napadá, jak oslavujeme my naše úspěchy. Když se nám něco velikého povede. Když máme úspěch. Bratři katolíci pořádají poutě. Těm ale my nerozumíme a někdy nám jsou k smíchu. Škoda. Co když ty jejich poutě mají znamenat právě tohle. Že za to dobré nemůžeme jenom my sami. Že základ toho dobrého je ještě někde jinde než jen u nás samotných. Asi to tak vždycky není. Taky těm poutím moc nerozumím. Ale co děláme my? Slavnostní večeři s řízkama? Dobré pivo a dobré víno? To je všechno dobré. Ale nějak tam chybí ten odkaz právě na to jiné a jinde.

Ale po cestě s tou truhlou smlouvy se stane nepříjemný incident. Vůz sjede z cesty a aby truhla nespada, nějaký mládenec jménem Úza se jí pokusí zachytit. Na místě je mrtev. Ticho. Pout' i radost končí. To je zvláštní. Vždycky jsem to vnímal jako strašnou nespravedlnost vůči chudákovi Úzovi. Vždyť chtěl jenom pomoci. Dodnes tomu úplně nerozumím. Vždyť ta truhla smlouvy měla znamenat, že Bůh je s nimi. Tak proč to zabilo člověka? Napadá mně: právě proto. Boží blízkost je krásná ale také nebezpečná. Bůh je náš přítel, naše pomoc, záchrana. Ale také je to Bůh. Hospodin zástupů trůnící nad cheruby. Nejde ohočit jako pes. Nebude nás poslouchat na slovo. Vždycky bude jednat svobodně, podle svého, a někdy dost jinak, než bychom čekali. Boží blízkost je krásná, ale nebezpečná. K Bohu se můžeme otočit zády a nechtít s ním nic mít. A budeme mít od Pána Boha pokoj. Někdy. Ale pokud mu řekneme ano, kývneme na tu jeho nabídku bytí s námi, nesmíme nikdy zapomenout, že je to Pán Bůh. Ale Úzy je mi pořád líto.

Truhla smlouvy je pak dopravena někam jinam. A když se ukáže, že tam jinde Bůh žehná, že prospívá životu a radosti, rozhodne se David truhlu přeci jen dopravit do Jeruzaléma. A je z toho veliká slavnost. Jiná, než bychom čekali. Nejvíce se

to totiž podobá pouliční párty. Všichni tancují a křepčí, hrají na kde co. A sám král jde v čele toho průvodu. Co jde? On tančí a vyvádí ze všech nejvíc. A má přitom na sobě jenom trenky, tedy lněný efód. Umíte si to představit? Já ano a je to krása. Že by se svatá pouť změnila ve svatou street party a pan farář by ji vedl a jenom v trenkách posakkoval ze všech nejvíc. Ale tohle neumíme. A někdy mi to přijde škoda. Protože to není tak, že my češi to neumíme. Pouliční slavnosti jsou v čechách stejné jako jinde. Ale prožívat takhle víru, to je nám nějak proti srsti. Ano, někde to lidé umí. Třeba v Africe, nebo černošské bohoslužby v Americe. A v některých církvích to lidé dokážou i u nás v čechách. Ale myslím, že o to nejde. Že nikomu, a Pánu Bohu ze všech nejmíň, nevádí ty naše evangelické bohoslužby s varhanama a zpíváním v sedě. A kázání pronášené klidným hlasem. Jde totiž o něco jiného. Jde o to, zda toho kostela na tu Bohoslužbu vůbec jdeme. A nejenom do kostela. Jde o to, zda tu svou víru a radost z ní vůbec nějak žijeme. A klidně to pak může být radost tichá. A místo smíchu jen úsměv a místo tance jenom zpěv. Pokud to děláme svobodně a před Pánem Bohem.

Jedna věc stojí za povšimnutí. David nezůstal jenom u toho tance a vyvádění. Ta radost se projevila ještě jinak. David dal každému izraelci bochník chleba a dva koláče. Pro někoho symbol, pro někoho prostředek přežití. Víra, která se projeví jenom před pánem Bohem, to není víra, jak jí rozumí Bible. To, jak se projeví k potřebným, je mnohem důležitější rozměr. A v tom nemáme býmluvu, že jsme češi. Nemusíme umět tancovat a křičet. Ale rozdělit se, být solidární a štedří, to zvládne každý.

Nakonec se dostáváme z pouliční slavnosti do rodinného dramatu. Protože Davidova Manželka to nechápe. Zvláštní, že by manželka neměla pochopení pro práci manžela. To jsem ještě nezažil. Davidova žena to všechno sleduje z povzdálí, z bezpečí. Taky, jako nám, je jí cizí vyjadřovat víru a radost takhle. To by asi nevadilo. Problém je, že má potřebu soudit projevy toho druhého. Viděla Davida a pohrdla jím. Styděla se za něj. My nemusíme před Pánem Bohem skákat. Ale nemáme žádné právo soudit a odsuzovat projevy víry těch druhých. I když nám to přijde divné.

Co na to David? : "Před Hospodinem, který mě vyvolil místo tvého otce a místo celého jeho domu a ustanovil mě vévodou Hospodinova lidu, Izraele, před Hospodinem jsem tak dováděl.

22 I když budu ještě víc zlehčován než teď a budu docela maličký i ve vlastních očích, budu vážen právě u těch otrokyň, o nichž jsi mluvila." U těch, kteří se dovedou radovat a nepotřebují soudit radost druhých